

जैवविविधता संवर्धनावरील कृषी पद्धतीच्या प्रभावाचे मूल्यांकन

(Evaluation of the influence of Agricultural Practices on Biodiversity Conservation)

Dr. Rathod Nathiram Laxman

Department of Economics

Sundarrao More College, Poladpur, Raigad

nathiramrathod@rediffmail.com

गोषवारा-

पर्यावरणातील आणि वन्यजीवावर कृषी पद्धतीचा महत्वपूर्ण परिणाम लक्षात घेता कृषी भूप्रदेशामध्ये जैवविविधतेचे संवर्धन ही एक गंभीर जागतिक चिंता आहे अभ्यास विद्यमान साहित्याच्या विस्तृत विश्लेषणाद्वारे जैवविविधता संवर्धनावरील विविध कृषी पद्धतीच्या प्रभावाचे मूल्यांकन करतो विविध भौगोलिक प्रदेश आणि कृषी प्रणाली मधील विस्तृत अभ्यासाचे रेखांकन संशोधन जैवविविधता संवर्धनास चालना देण्यासाठी वेगवेगळ्या कृषी पद्धतीच्या प्रभावितेचे मूल्यांकन करते विशेषता विशेषता अभ्यासामध्ये सेंद्रिय शेती कृषी वनीकरण आणि संवर्धन शेती यासारख्या पर्याय पद्धतीच्या तुलनेत एकपात्री पीक आणि जड किटकनाशकांच्या वापरासारख्या पारंपारिक ग्रहण शेती पद्धतीच्या परिणामांची परीक्षण केले जाते अभ्यासाच्या निष्कर्षाचे विश्लेषण करून या संशोधनाची उद्दिष्ट जैवविविधता संवर्धनाच्या प्रयत्नांना वेगवेगळ्या कृषी पद्धतीच्या सापेक्ष योगदानाची अंतर्दृष्टी प्रदान करणे आहे तसेच या अभ्यासामध्ये शेतीविषयक पद्धती आणि जैवविविधता यांच्यातील संबंधाची माहिती अधिवास रचना मातीची आरोग्य आणि भूप्रदेश जोडणी मधील बदलांचा समावेश आहे या संशोधनाच्या निष्कर्षावर अन्नसुरक्षा आणि शेतकरी रोजी रोटी सुनिश्चित करताना जैवविविधता संवर्धनास समर्थन देणाऱ्या शाश्वत शेती पद्धतीने प्रोत्साहन देण्याच्या उद्देश्याने कृषी धोरणे आणि पद्धतीची माहिती देण्याचे परिणाम आहेत

की वर्ड्स :- जैवविविधता संवर्धन, कृषी पद्धती, पारंपारिक शेती, सेंद्रिय शेती, कृषी वनीकरण, संवर्धन शेती, मातीचे आरोग्य, भूप्रदेश जोडणी पर्यावरणीय यंत्रणा, व्यापार बंद आणि समन्वय, सामाजिक आर्थिक परिणाम, शाश्वत शेती, शेतकरी रोजी रोटी, अन्नसुरक्षा, ग्रामीण विकास, धोरणात्मक शिफारशी.

संदर्भ

- भोसले काटे दामजी – साधन संपत्तीचे अर्थशास्त्र, फडके प्रकाशन, प्रथमावृत्ती सप्टें 2009
- जैवविविधता आणि त्याचे संरक्षण – डॉ. नम्रता गिरीष महाजन
- डॉ. जय सामंत – पर्यावरणाचा अभ्यास, प्रकाशन कुल सचिव, डॉ. देसाई, षिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
- प्रा. देसाई, भालेराव, – भारतीय अर्थव्यवस्था, निराली प्रकाशन, नववी आवृत्ती
- डॉ. प्रकाश सावंत, पर्यावरण अभ्यास, फडके प्रकाशन, प्रथमावृत्ती सप्टें 2009

6. ષેતકરી માસિક
7. કૃશી પણન